

Materiālu (otrrreizējo izejvielu), kas sasnieguši atkritumu beigu statusu vai ražošanas blakusproduktu pārrobežu sūtījumi

Vispārīga informācija:

1. 14.06.2006. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 „Par atkritumu sūtījumiem” (turpmāk – Regula 1013/2006) prasības attiecas uz atkritumu pārrobežu sūtījumiem.
2. Regula 1013/2006 neattiecas uz materiālu (otrrreizējo izejvielu), kas sasnieguši atkritumu beigu statusu vai ražošanas blakusproduktu pārrobežu sūtījumiem.

Atkritumu beigu statuss

1. Atkritumu beigu statusu var sasniegt izpildot:
 - a) **beigu statusa regulu prasības:**
 - dzelzs, tērauda un alumīnija lūžņi, tostarp alumīnija sakausējuma lūžņi;
 - vara lūžņi;
 - stikla lauskas.
 - b) **nacionālo normatīvo aktu prasības:**
 - **gumijas materiāli no nolietotām riepiņām;**
 - **citi materiāli saskaņā ar Valsts vides dienesta izsniegtās atļaujas piesārņojošās darbības veikšanai nosacījumiem**, ja nodrošināta atbilstība Ministru kabineta 19.04.2011. noteikumu Nr. 302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 302) 6. punktā noteiktajiem kritērijiem un ja no tiem ir iegūti materiāli, kuri tiks izmantoti galaprodukta ražošanai.
2. Sūtījumam pievienojamie dokumenti:

Pārrobežu sūtījumu gadījumā sūtījumam:

 - **ir jāpievieno** attiecīgās beigu statusa regulas atbilstības apliecinājums vai MK noteikumos Nr. 682 noteiktā atbilstības deklarācija;
 - **nav jāpievieno** Regulas 1013/2006 VII pielikums.

Ražošanas blakusprodukti

1. Tiem jāatbilst MK noteikumu Nr. 302 5. punkta kritērijiem:

Ja ražošanas procesā iekārtās rodas viela vai priekšmets, kura ražošana nav šā procesa galvenais mērķis, iekārtu operators klasificē attiecīgo vielu vai priekšmetu nevis kā atkritumus, bet kā blakusproduktu tikai tad, ja tas vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:

 - a) vielu vai priekšmetu turpmāk noteikti lietos;
 - b) vielu vai priekšmetu izmanto uzreiz, bez turpmākas apstrādes, ja vien tāda nav paredzēta ražošanas procesā;
 - c) viela vai priekšmets ir radies kā ražošanas procesa neatņemama daļa;
 - d) vielas vai priekšmeta izmantošana atbilst prasībām, kas normatīvajos aktos noteiktas attiecīgajai vielai vai priekšmetam, kā arī vides un veselības aizsardzības prasībām attiecīgās vielas vai priekšmeta izmantošanai, un attiecīgās vielas vai priekšmeta izmantošana neradīs negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.
2. Sūtījumam pievienojamie dokumenti:

Pārrobežu sūtījumu gadījumā sūtījumam:

 - **ir jāpievieno** apliecinājums, ka sūtījumā ir ražošanas blakusprodukti, kas atbilst MK noteikumu Nr. 302 5. punkta kritērijiem, norādot izcelsmes procesu;
 - **nav jāpievieno** Regulas 1013/2006 VII pielikums.

Svarīgi pievērst uzmanību

1. Materiālam, kurš sasniedzis atkritumu beigu statusu vai atbilst ražošanas blakusprodukta kritērijiem, vizuāli var nebūt atšķirības no apstrādātiem atkritumiem;
2. Pārliecināties, vai uz otrreizējām izejvielām un ražošanas blakusproduktiem nav attiecināmas [REACH regulas](#)¹ prasības.
Vienlaikus jāņem vērā, ja fiziska vai juridiska persona, kas:
 - a) pirmo reizi izmanto, materiālu, kas vairs nav atkritumi un kas nav laists tirgū; vai
 - b) pirmoreiz laiž tirgū materiālu pēc tam, kad tas vairs nav atkritumi,nodrošina, ka materiāls atbilst attiecīgajām prasībām saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem ķīmisko vielu un produktu jomā.
3. Lai novērstu risku, ka galamērķa valsts piemēro citu klasifikāciju, pirms faktiskā sūtījuma veikšanas nosūtītājam ir jānoskaidro:
 - a. vai attiecīgā galamērķa valsts materiālu pieņem kā otrreizējas izejvielas, kas sasniegušas atkritumu beigu statusu;
 - b. vai attiecīgā galamērķa valsts materiālu pieņem kā ražošanas blakusproduktu.
4. Kompetento iestāžu domstarpību gadījumā piemēros atkritumiem paredzēto regulējumu (Regulas 1013/2006 28. panta 1. punkts).

Normatīvie akti:

1. 31.03.2011. [Padomes Regula \(ES\) Nr. 333/2011](#) ar ko paredz kritērijus, kuri nosaka, kad dažu veidu metāllūžņi vairs nav atkritumi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/98/EK;
2. 25.07.2013. [Komisijas Regula \(ES\) Nr. 715/2013](#) ar ko paredz kritērijus, kuri nosaka, kad vara lūžņi vairs nav atkritumi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/98/EK;
3. 10.12.2012. [Komisijas Regula \(ES\) Nr. 1179/2012](#) ar ko paredz kritērijus, kuri nosaka, kad stikla lauskas vairs nav atkritumi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/98/EK;
4. Ministru kabineta 13.11.2018. noteikumi Nr. 682 [“Kārtība, kādā izbeidz piemērot atkritumu statusu no nolietotām riepām iegūtiem gumijas materiāliem”](#).
5. Ministru kabineta 19.04.2011. noteikumi Nr. 302 [“Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”](#);
6. 214.06.2006. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 „[Par atkritumu sūtījumiem](#)” (konsolidētā versija).

Kompetentā iestāde par atkritumu sūtījumiem Latvijā:

Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes Piesārņojuma un dabas resursu departamenta Atkritumu daļa ir nominēta kompetentās iestādes par atkritumu sūtījumiem funkcijas nodrošināšanai Latvijā.

¹ 18.12.2006. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK

